

ERCİYES

Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.

GevherNesibe Y.D. 342 028 6345
Ticaret Sicil No. 19263
www.erciyesymm.com.tr
bilgi@erciyesymm.com.tr

G.Nesibe Mh. Tekin Sk. İntaş Park Kat: 5
No:4/15-16 Kocasinan / KAYSERİ
Tel: 0 352 235 24 84 Faks: 0 352 235 04 96

Sirküler : 2023/11

Konu :

KAYSERİ

07.11.2023

- 1- 30.09.2023 Tarihi İtibariyle Yapılacak Değerleme İşlemlerinde Uygulanacak Döviz Kurları
- 2- Eylül/2023 Dönemi İtibariyle Yİ-ÜFE Artış Oranları
- 3- Yatırım İndirimi ve Yatırıma Katkı Tutarının Endekslenmesi
- 4- 30.09.2023 Tarihi İtibariyle Yapılacak Reeskont İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranı
- 5- 2023 Yılı Üçüncü Geçici Vergi Döneminde Nakit Sermaye İndiriminden Yararlanılması

Vergi matrahlarının tespitinde 30.09.2023 tarihi itibariyle yapılacak değerleme işlemlerinde esas alınacak bazı endeks ve oranlar aşağıdaki tabloda, bu endeks ve oranların açıklamaları ise sirkülerin devamında yer almaktadır.

Endeks/Oran	30.09.2023
Döviz Kurları	Tablo
Yİ-ÜFE Artış Oranı (Ocak-Eylül 2023)	%36,06
On iki aylık ort. göre Yİ-ÜFE Artış Oranı (Ağus. 2021-Eyl. 2022/Ağus. 2022-Eyl. 2023)	%65,55
On iki aylık ort. göre TÜFE Artış Oranı (Ağus. 2021-Eyl. 2022/Ağus. 2022-Eyl. 2023)	%55,30
Yeniden Değerleme Oranı (Ocak-Eylül 2023)	%34,80
(TL.) Reeskont İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranı	%31,75

1- 30.09.2023 tarihi itibariyle yapılacak değerleme işlemlerinde uygulanacak döviz kurları

Yabancı para cinsinden mevcut, alacak ve borçların 30.09.2023 tarihi itibariyle değerlemesinde esas alınacak döviz kurları aşağıdaki gibidir.

Yabancı Para Cinsi	Döviz Alış Kuru	Efektif Alış Kuru
ABD Doları	27,3767	27,3575
Avustralya Doları	17,7107	17,6292
Danimarka Kronu	3,8871	3,8844
Euro	29,0305	29,0101
İngiliz Sterlini	33,4816	33,4582
İsviçre Frangı	29,9837	29,9387
İsveç Kronu	2,5130	2,5112
Kanada Doları	20,3435	20,2683
Kuveyt Dinarı	88,1206	86,7988
Norveç Kronu	2,5727	2,5709
Suudi Arabistan Riyali	7,2996	7,2449
100 Japon Yeni	18,3267	18,2589
Bulgar Levası	14,7596	
Rumen Leyi	5,8046	
Rus Rublesi	0,27957	
100 İran Riyali	0,06482	
Çin Yuanı	3,7284	
Pakistan Rupisi	0,09428	
Katar Riyali	7,4668	
Güney Kore Wonu	0,02024	
Azerbaycan Yeni Manatı	16,0137	
Birleşik Arap Emirlikleri Dirhemi	7,4116	

2- Eylül/2023 ayı itibariyle Yİ-ÜFE artış oranları

01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 5479 Sayılı Kanun ile yapılan düzenleme sonucu Vergi Kanunlarında endeksleme katsayısı olarak kullanılan Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) yerine Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) kullanılmıştır. Ancak, 01.03.2014 tarih ve 28928 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan 6527 sayılı Kanunun 14. Maddesi ile yayım tarihinde yürürlüğe girmek üzere 5479 sayılı Kanunun 58. Maddesi "mevzuatta Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) ve Üretici Fiyat Endeksine (ÜFE) yapılmış olan atıflar Kurumca hesaplanan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksine (Yİ-ÜFE) yapılmış sayılır" şeklinde değiştirilmiştir.

TÜİK tarafından Eylül/2020 Yİ-ÜFE genel endeksi 515,13 olarak açıklanmış olup, Eylül 2022 genel endeksi 1.865,09 Aralık/2022 genel endeksi 2.021,19 olarak Eylül/2023 genel endeksi 2.749,98 olarak gerçekleşmiştir. **Bu endekslere göre Eylül/2023 dönemi itibariyle Yİ-ÜFE artış oranları;**

Son 36 ayda	$((2.749,98-515,13)/515,13 =)$	% 433,84
Son 12 ayda (Ekim 2022-Eylül 2023)	$((2.749,98-1.865,09)/1.865,09 =)$	% 47,44
Son 9 ayda (Ocak 2023-Eylül 2023)	$((2.749,98-2.021,29)/2.021,29=)$	% 36,06

olmaktadır.

3- Yatırım indirimi ve yatırıma katkı tutarlarının endekslenmesi

3.1- GVK Mülga 19. Maddesi kapsamında devreden yatırım indirimin endekslenmesi

193 Sayılı GVK mülga 19. Maddesi kapsamında 2023 hesap döneminden devreden yatırım indirimi bulunan mükelleflerin devreden yatırım indirimi tutarları, **2023 yılı üçüncü geçici vergi döneminde %36,06 oranı** ile endekslenerek dikkate alınabilecektir.

3.2- GVK Geçici 61. Maddesi kapsamında devreden yatırım indirimin endekslenmesi

193 Sayılı GVK geçici 61. maddesi kapsamında 2023 hesap döneminden devreden yatırım indirimi bulunan mükelleflerin devreden yatırım indirimi tutarları **2023 yılı üçüncü geçici vergi döneminde %34,80 oranı** ile endekslenerek dikkate alınabilecektir.

3.3- Yatırıma katkı tutarlarının endekslenmesi

6745 Sayılı Kanun ile 07.09.2016 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinde yapılan düzenleme ile "yatırımın tamamlanması şartıyla, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan kısmı hariç olmak üzere kalan yatırıma katkı tutarının, yatırımın tamamlandığı hesap dönemini izleyen yıllarda Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınması" imkânı getirilmiştir.

KVK 1 Seri No.lu Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 11 Seri No.lu Genel Tebliğ ile 1 Seri No.lu Genel Tebliğe eklenen "32.2.11. Yatırıma katkı tutarında endeksleme" başlıklı bölümde tamamlanan yatırımlar kapsamında devreden yatırıma katkı tutarının yeniden değerlendirme işlemine ilişkin olarak verilen örnekte 6745 Sayılı Kanun ile yapılan düzenlemenin 07.09.2016 tarihinde yürürlüğe girmiş olması sebebiyle 2015 yılında tamamlanan yatırım teşvik belgesi kapsamındaki devreden yatırıma katkı tutarı 2016 yılında değerlemeye tabi tutulmadan dikkate alınmış, devreden yatırıma katkı tutarının yeniden değerlendirme oranı ile artırılarak dikkate alınması uygulaması 2017 hesap döneminden itibaren başlatılmıştır.

Buna göre, tamamlanarak işletmeye alınan yatırım teşvik belgeli yatırımlar kapsamında devreden yatırıma katkı tutarları, 2017 hesap dönemi ve sonraki yıllarda üçer aylık geçici vergi dönemlerinde ilgili geçici vergi dönemi için açıklanacak yeniden değerlendirme oranı ile artırılarak dikkate alınabilecek olup, 2022 hesap döneminden devreden yatırım indirimi bulunan mükelleflerin devreden yatırım katkı tutarları **2023 yılı üçüncü geçici vergi döneminde %34,80 oranı** ile endekslenecektir.

4- 30.09.2023 Tarihi itibariyle yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak faiz oranı

Vergi Usul Kanununun 280, 281 ve 285 inci maddeleri uyarınca, yabancı para cinsinden olanlar da dahil olmak üzere, vadesi gelmemiş **senede bağlı alacak ve borçlar ile 30.04.2013 tarih ve VUK 64 Sayılı Sirküleri uyarınca vadeli çekler** değerlendirme günü kıymetine irca edilebilmekte olup, **alacak çekleri ve senetlerinin reeskonta tabi tutulması halinde borç çekleri ve senetlerinin de reeskonta tabi tutulması** gerekmektedir. Bu konuda 2014/04 no.lu sirkülerimizde detaylı açıklama yapılmıştır.

30.09.2023 Tarihi itibariyle yürürlükteki (02.01.2022 tarih ve 31707 sayılı Resmi Gazetede Merkez Bankasınca yayımlanan tebliğe göre) **avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı %31,75 olup**, vadeli çek ve senette, faiz oranı belli ise bu oran, belli değil ise **(TL.) cinsinden çek/senetlerde %31,75 oranı, yabancı para cinsinden çek/senetlerde değerlendirme gününde** geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı **(LIBOR)** esas alınarak, yukarıda belirtilen açıklamalar çerçevesinde 2023 yılı üçüncü geçici vergi dönemi kazançları belirlenirken vadeli alacak çekleri/senetleri ve borç çekleri/senetleri birlikte reeskonta tabi tutulabilecektir.

5- 2023 yılı üçüncü geçici vergi döneminde nakit sermaye indiriminden yararlanılması

6637 sayılı Kanun ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. Maddesinin birinci fıkrasına 01.07.2015 tarihinde yürürlüğe girmek üzere eklenen (i) bendi kapsamında nakit sermaye indirimi uygulamasına ilişkin olarak KVK 1 Seri No.lu Genel Tebliğinin 10.6.5.1 numaralı bölümünde **nakdi sermaye indiriminden geçici vergi dönemlerinden sadece dördüncü geçici vergilendirme döneminde ve yıllık hesap döneminde yararlanılmasının mümkün bulunduğu, ancak kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutarların, izleyen hesap dönemine ilişkin geçici vergilendirme dönemlerine ait geçici vergi matrahlarının tespitinde indirim konusu yapılabileceği** belirtilmiştir.

5520 Sayılı KVK 'nun 10. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren "Bankalarca Açılan Kredilere Uygulanan Ağırlıklı Ortalama Faiz Oranları"ndan "Ticari Krediler (TL Üzerinden Açılan) (Tüzel Kişi KMH ve Kurumsal Kredi Kartları Hariç) faiz oranı TCMB internet sitesinde (<https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?evds/serieMarket>) yıllar itibariyle aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir. 2022 ve önceki hesap döneminde aşağıdaki oranlara göre 2015/14 no.lu sirkülerimizde belirtilen oran belirleme kuralları dikkate alınarak hesaplanan indirim tutarından **kazancın yetersiz olması nedeniyle yararlanılamaması sebebiyle devreden nakit sermaye indirimi 2023 yılı üçüncü geçici vergi dönemi geçici vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabileceklerdir.**

Diğer 05.07.2022 tarih ve 31887 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7417 sayılı Kanun ile 5520 Sayılı KVK 10/1-(i) bendinde yapılan düzenleme ile nakit sermaye artımı indiriminden süresiz yararlanma imkanı kaldırılarak indiriminden yararlanma süresi sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği hesap dönemi ile bu dönemi izleyen dört hesap dönemi için ayrı ayrı yararlanılmak üzere sınırlandırılmış olup, 05.07.2022 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeden önce sermaye artırımını yapan veya ilk defa kurulan şirketler için söz konusu indirimin 2022 yılı hesap dönemi dahil olmak üzere 5 hesap dönemi için uygulanması öngörülmüştür.

Yıllar	Nakit sermaye indiriminde dikkate alınacak faiz oranı	Yıllar	Nakit sermaye indiriminde dikkate alınacak faiz oranı
2015	%14,65	2019	%12,02
2016	%13,57	2020	%19,62
2017	%17,06	2021	%24,51
2018	%27,04	2022	%13,47

